



Piteå Kommun

Piteå Kommun

# Samverkan med civilsamhället

Kartläggning av Piteå kommuns samverkan med  
civilsamhället

Jenny Axelsson  
Verksamhetsutvecklare  
Kultur och fritid  
2012-06-20



## I. Inledning

Våren 2011 genomförde Piteå kommun kommunkompassen som är en utvärdering av kommunens styrning och ledning ur ett medborgar- och brukarperspektiv. Utifrån resultatet har Kommunstyrelsen prioriterat ett antal utvecklingsområden. Samverkan med civilsamhället är viktigt för kommunen som samhällsbyggare och är ett av de prioriterade områdena. Samverkan behövs för att i framtiden kunna bredda den service som erbjuds i kommunen men även för att nyttja den kompetens och resurs som civilsamhället utgör. För att få en bättre bild av hur samverkan sker behövs en kartläggning av den samverkan som sker mellan kommunen och civilsamhället.

### 1.1 Uppdrag

Kultur och fritid har fått uppdraget att kartlägga den samverkan som sker med civilsamhället inom Piteå kommun såväl föreningar, enskilda personer och andra aktörer. I uppdraget ingår även att sammanfatta den kultur/strategi som finns och vid behov föreslå att policy eller riktlinjer utarbetas. Kartläggningen omfattar samtliga förvaltningars samverkan med civilsamhällets olika aktörer. I uppdraget ingår inte att genomföra förändringar eller utveckla samverkan med civilsamhället.

### 1.2 Civilsamhället

Med civilsamhället menas en arena skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet i vilken människor organiserar sig och agerar tillsammans för gemensamma intressen. I kartläggningen används begreppet civilsamhället som benämning på idéburna organisationer, föreningar, studieförbund, folkhögskolor, kyrkan, frivilliga krafter och andra som inte utgör en del av myndigheterna eller av statsapparaten i övrigt. Civilsamhället är ett bredare begrepp som omfattar både den sociala ekonomin och lösare grupperingar

av människor som samlas runt någon fråga utan att gå in i en tydlig organisationsform. Med kommunens samverkan med civilsamhället menas att man utför något tillsammans eller att civilsamhället utför något på uppdrag eller med stöd av kommunen.

### 1.3 Social ekonomi

Med social ekonomi avses organiserade verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheten inom den sociala ekonomin har allmännyttan och inte vinstintresse som främsta drivkraft. Den vedertagna definitionen för begreppet social ekonomi är formulerad 1999 av regeringskansliets arbetsgrupp.

## 2. Bakgrund

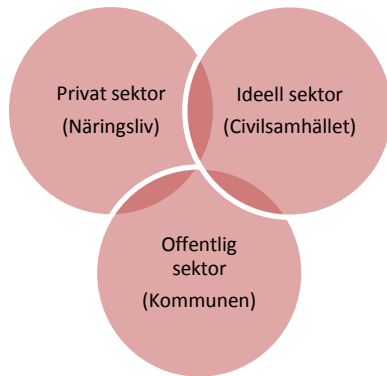
Ett gott samspel mellan offentlig sektor, näringsliv och civilsamhället är centralt för en god samhällsutveckling. Det idéburna engagemanget i civilsamhället har under lång tid inte fått den uppmärksamhet det har förtjänat. Den ökade kunskapen om den sociala ekonomin under 1990-talet och strävan att öka mångfald och valfrihet har bidragit till att synliggöra detta engagemang.

Den 23 oktober 2008 gjordes en Överenskommelse mellan regeringen, idéburna organisationer inom det sociala området och Sveriges Kommuner och Landsting efter en dialog med ett 90-tal inbjudna organisationer. Det viktigaste målet med Överenskommelsen var att stärka de idéburna organisationernas självständiga och oberoende roll som röstbärare och opinionsbildare. Syftet var också att utveckla en större mångfald av utförare och leverantörer av hälso- och



sjukvård samt omsorg. Genom samverkan och dialog skapas förutsättningar för en långsiktig hållbar ekologisk, social och ekonomisk utveckling.

### Tre samhällssektorer



I Sverige har vi en lång tradition av ett livskraftigt och aktivt civilsamhälle. Det är framförallt på lokal och regional nivå som det civila samhällets aktörer är betydelsefulla då de utifrån platsens förutsättningar och behov samlar människor utefter deras intressen, skapar utvecklingsidéer samt driver på demokrati- och välfärdsutveckling.

Samhällsförändringarna i vår tid har dock påverkat samspelets förutsättningar och möjligheterna att stärka civilsamhället som utvecklingskraft har därmed blivit annorlunda.

Kommuner, landsting och regioner har en direkt geografisk närhet till det civila samhällets aktörer. Det betyder att kommuner, landsting och regioner genom sin närhet kan anpassa sig till civilsamhällets varierande utbredning och livaktighet över landet. Men det betyder också att lokala och regionala beslutsfattare i ett pågående samspel med civilsamhället måste hantera balansen mellan den representativa demokratins funktionssätt och medborgarnas engagemang och deltagande.

Möjligheten för kommuner, landsting och regioner att understödja och tillvarata utvecklingskraften i det civila samhällets aktörer har flera sidor. Primärt handlar det om att erkänna, uppmärksamma och bekräfta det civila samhällets aktörer i det lokala och regionala sammanhanget. Det innebär att utrymme skapas för både gamla och nytillkomna aktörer, och samtidigt slår det vakt om att framtida aktörer kan växa fram utifrån nya intressen och behov i befolkningen. Det handlar vidare om en utveckling av redan idag praktiserade arbetssätt lokalt och regionalt.

Den verksamhet som bedrivs ideellt av enskilda människor eller inom föreningar, kooperativ och stiftelser med samhällsnytta eller medlems nytta som mål, är en kraft som kan kallas för "Social ekonomi". Denna kraft kan tas tillvara för att ännu bättre tillgodose medborgarnas behov och samtidigt fungera som komplement till offentlig och privat sektor. I Sverige är en majoritet av befolkningen på något sätt ansluten till en förening eller större organisation. Utanför föreningslivet pågår också många olika aktiviteter på informell basis.

Sköndalsinstitutets befolkningsstudie från 2009 visar att hälften av den vuxna befolkningen är ideellt engagerad. I genomsnitt lägger varje aktiv person 16 timmar i månaden på ideellt arbete vilket är en liten ökning jämfört med 1992.

### Andel (%) av befolkningen (16–74 år) engagerade i den ideella sektorn

	1992	1998	2005	2009
Idrott	16	19	20	20
Social inriktning	17	18	16	15
Boende	5	6	8	7
Religion	5	7	6	6
Kultur	7	7	5	5
Fack	6	6	4	4



Omräknat innebär det att de insatser som svenskarna gör i frivilliga/ideella organisationer motsvarar 400 000 årsarbeten. Mellan 1992 och 2002 växte omsättningen inom civilsamhällets organisationer från 60 miljarder till 125 miljarder kronor. Mätt i procent av BNP blir det en ökning från 4,1 till 5,4 procent.

*Genomsnittligt antal timmar per månad som de aktiva gör ideellt arbete*

	Män	Kvinnor	Totalt
1992	14	12	13
1998	15	10	12
2005	14	13	14
2009	16	16	16

Frivilligt arbetet sker exempelvis inom idrottsrörelsen, hembesök hos äldre, inom kyrkor, för kultur, miljö, i ideellt arbete för misshandlade kvinnor, flyktingar, handikappade mm. Idrotten är det område där flest aktiva gör insatser (20 % av alla vuxna). Det innebär att långt över en miljon människor utför någon ideell insats under ett år inom idrotten. I ett internationellt perspektiv är det en unikt hög andel av befolkningen.

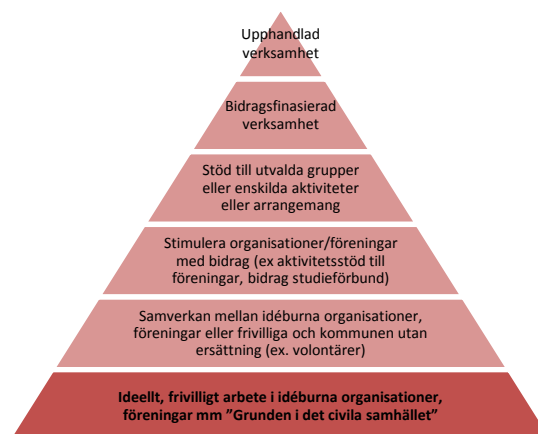
I Piteå finns närmare 300 aktiva föreningar och 57% av ungdomarna är medlem i någon förening (Personligt, 2011). Av de vuxna i Piteå är 50% medlem i någon förening varav idrottsförening är vanligast med 39% (SCB, 2011).

### 3. Samverkansformer

Grunden i civilsamhället bygger på ideellt, frivilligt arbete i idéburna organisationer och föreningar. Samverkan mellan kommunen och civilsamhället kan ske utifrån olika syften. Det kan vara för att förbättra folkhälsan, stärka demokratin och delaktigheten, utveckla välfärden, stimulera till alternativa utförare eller stimulera utvecklingskraften. Erfarenheter och utvärderingar runt om i landet visar att

en framgångsrik kommunal samverkan med föreningslivet baserar sig på ett politiskt ställningstagande. Framför allt handlar det om att skapa tydlighet inom den kommunala organisationen och i relationen till civilsamhällets aktörer. Samverkan kan ske utan ersättning, i form av bidrag eller stöd för olika aktiviteter eller insatser. Det kan även vara att bedriva verksamhet utifrån olika former av avtal eller genom att bilda partnerskap. De olika nivåerna beskrivs utifrån en pyramid där grunden är ideellt arbete som utförs utan stöd från kommunen och avslutas i toppen med skötsel av kommunal verksamhet efter upphandling.

*Samverkan på olika nivåer*



#### 3.1 Ideellt och frivilligt arbete

Det pågår frivilligt arbete i stor omfattning såväl i informella sammanhang som i organiserade former. Oavsett om en person är föreningsaktiv eller inte är frivilligt arbete en konkret möjlighet att visa ett personligt engagemang och göra en insats. I allt fler kommuner skapas möjligheter att arbeta som volontär. Volontärförmedlingar och frivilligcentraler fungerar som stöd för såväl volontärer som för dem som behöver frivilligt arbete. Verksamheten finansieras och drivs antingen i föreningsregi, kommunal regi eller gemensamt.



### **3.2 Normerat stöd**

Kommunalt och statligt föreningsstöd utifrån fasta bidragsregler har länge utgjort en viktig grund för föreningslivets aktiviteter, speciellt inom föreningar som sorterar under kultur-, idrotts- och fritidssektorn. Stödet är viktigt eftersom det ger föreningarna självständighet och valfrihet. Bidraget är främst som aktivitetsstöd antingen grundat på antalet deltagare eller på antalet sammankomster. Många kommuner har differentierade bidrag för att stimulera en viss inriktning bland föreningar. En stor del av lokaler och anläggningar ägs av föreningarna själva. Många av dessa har kommunalt stöd för underhåll och drift. Stöd till studieförbunden är av tradition styrt av regler och normer. Studieförbunden har särskilt i mindre kommuner en viktig roll som stöd för amatörkulturen. Bidragen grundas på antalet studietimmar i studiecirkel och på gruppverksamhet som bedrivs i friare former.

### **3.3 Stöd vid evenemang**

Föreningar står ofta som arrangörer av större evenemang tex vid högtider, idrottstävlingar, festivaler, marknader och andra större sammankomster. För sådana evenemang krävs tillgång till många olika resurser. På många håll har det utvecklats ett nära samarbete mellan kommunen och föreningarna, där kommunen ofta har den nödvändiga tekniska utrustningen och personal som kan vara ett stöd till föreningarna. Många kommuner ställer även upp med ekonomiskt stöd och förlustgarantier.

### **3.4 Projektstöd**

Projekt kan initieras av en ideell organisation som vänder sig till kommunen med en ansökan om stöd till en aktivitet eller ett utvecklingsarbete. Projekt kan även initieras av kommunen själv. Generellt är projekt avgränsat i tid, har ett definierat syfte, mål och målgrupp. Ofta innehåller

de idéer med olika innovativa inslag, ny metodik eller en inriktning mot nya målgrupper. För föreningar kan möjligheten att få projektmedel ha en avgörande betydelse för utvecklingen men det får inte ersätta eller stödja ordinarie verksamhet.

### **3.5 Partnerskap**

Offentligt-privata partnerskap (OPP) blir allt vanligare i Sverige. Det initieras ofta genom projekt där kommunen, landstinget, ideella organisationer och företag ingår. Partnerskap är en reglerad form av samverkan i form av avtal, ett kontrakt eller något annat. Utgångspunkten är ett projekt eller en konkret fråga, något som ska lösas och göras tillsammans utifrån ett gemensamt intresse av att det genomförs. Parterna har ofta olika drivkrafter. Typiska OPP-lösningar är många av de konsert och arenabyggen som pågår runt om i Sverige. Det handlar om ett stort intresse från byggare, investerare, banker och delar av idrotten.

### **3.6 Bidragsfinansierad verksamhet**

Bidragsfinansierad verksamhet har under senare år kommit att fungera som ett alternativ till upphandlad verksamhet. Denna verksamhet innebär att en ideell organisation får ett generellt bidrag för att driva en verksamhet men behåller sin självständighet och styr själv verksamhetens innehåll och genomförande.

### **3.7 Upphandlad verksamhet**

Det finns ett växande intresse av att anlita idéburna organisationer för att driva verksamheter och tillhandahålla tjänster på uppdrag av kommun och landsting. Organisationer startar verksamheter och påtar sig uppdrag inom traditionell kommunal verksamhet. Det kan vara allt från skötsel och underhåll till drift av förskolor, äldreomsorg och särskilt boende. I upphandlingen vänder sig kommunen till marknaden med ett förfrågningsunderlag.



Oavsett vem som lämnar ett anbud ska alla behandlas utifrån samma kriterier.

#### **4. Kommunens samverkan med civilsamhället**

Förvaltningar samverkar med civilsamhället på olika sätt inom samtliga nivåer (bil 1). Det finns ingen övergripande policy eller riktlinje kring hur samverkan ska ske men den sker i en omfattande form. Dialog med civilsamhället förs i en strukturerad medborgardialog. Förvaltningarna har en delvis strukturerad brukardialog. Piteå kommun har policy som reglerar stödet till landsbygden i form av policy för byapeng, utvecklingspeng och medel avsatta för utveckling av byacentrum. Riktlinjer för sponsring samt bidragsnormer för föreningsstöd inom olika förvaltningar.

#### **5. Arbetsmarknad och vuxenutbildning**

##### **5.1 Samverkan utifrån ungdomsverksamheten**

Nätverk för att samordna aktiviteter och mötesplatser för unga tillsammans med bl.a. Folketshusföreningen och Svenska Kyrkan. I nätverket ingår även ungdomskonsulenterna vid Kultur och Fritid samt fritidspedagoger vid högstadieskolor. Träffas ungefär var tredje månad.

##### **5.2 Samverkan med Framnäs folkhögskola**

Kontinuerliga studiebesök samt prova på studier/praktisera studier ur orienterande syfte två veckor. Ej att förväxla med Studiemotiverande grupper som anordnas på Framnäs via Arbetsförmedlingen.

##### **5.3 SFI:s samverkan med kyrkan**

SFI:s samverkan med kyrkan på olika sätt och i olika sammanhang. Då det gäller gymnasie- och grundkurserna kommer olika organisationer tex. fackliga, politiska

partier, personer från olika religiösa inriktningar hit och informerar om sitt arbete. Organisationer eller representanter för föreningar eller liknande får feedback på sitt arbete här i Piteå av våra deltagare, drogmissbruket i Piteå bland annat.

##### **5.4 Vägledningscentrum**

Dialog/interaktion med olika fackförbund vid olika tillfällen. Samverkan sker med Framnäs folkhögskola regelbundet. Hänvisar kunder som har intresse av lärande som vägledningscentrum inte kan erbjuda till de olika studieförbunden. Social interaktion i form av annonser, facebook, uppsökande verksamhet, vägledning mm.

##### **5.5 Repris**

Deltagare från folkhögskolor gör praktik på Repris ibland och vi tar emot studiebesök från Sunderby folkhögskola och andra organisationer som vill se vår verksamhet. Planerar att samarbeta med lokala hantverkare om återbruk och ha workshop på Repris. Samarbeta med studentkåren på våren när studenter flyttar från Piteå och hämtar det de vill skänka till Repris på strategiska platser och på hösten när nya studenter börjar säljer vi prylar. Kommunal kommer hit ibland och informerar deltagare om facklig verksamhet. Tillverkar teaterkläder till kyrkornas jul- och påskvandringar på beställning. Hyr ut möbler till ungdomsarrangemang som kyrkor och andra organisationer arrangerar. Hyrt ut kläder till konfirmandläger på Storstrand. Vi brukar årligen hyra ut rekvisita till Karlbergsteatern och vi har hyrt ut rekvisita till flera filminspelningar.

##### **5.6 Älven/flyktingsamordning**

Samarbetar med Kyrkan och Röda Korset inom hela Flyktingsamordningen. Har även kontakt med föreningslivet i Piteå när vi försöker hitta aktiviteter för ungdomarna, främst inom idrotten och då är det fotbollen som är störst.



## 6. Barn och utbildning

Barn, elever och vårdnadshavare ska ha inflytande över utbildningen. De ska löpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Inflytande finns på olika nivåer. Barn, elever och vårdnadshavare ska vid utvecklingssamtal få individuell information för att kunna påverka utveckling och lärande. Inflytande i grupp vid föräldramöten, klassråd, elevråd och enhetens samrådsforum. Vid varje förskole- och skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barnen, eleverna och vårdnadshavare för barn i förskolan, vårdnadshavare för elever i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan och fritidshemmet.

### 6.1 Föräldrakooperativ inom förskolan

Det finns ett antal förskolor som drivs som föräldrakooperativ. Kooperativformen innebär bl a att föräldrarna är arbetsgivare och driver förskolan gemensamt.

### 6.2 Strömbacka skolan

Ungdomsmottagningen ingår i styrgruppen och elevhälsan har regelbunden kontakt i olika förebyggande hälsofrågor. Ingår i Lokala kompetensrådet tillsammans med Framnäs, Grans, tillväxt, NAV, AF och LTU (musikhögskolan). Samverkan med många olika aktörer som arbetslivet, NAV, Älven, hamnen, AF, fackförbund, experter i om vårdfacket, osv.

Samverkan med svenska kyrkan när det gäller våra ensamkommande flyktingbarn, de stödjer skolan när det gäller t ex läsläsning för dessa elever. De har även andra aktiviteter med eleverna men då handlar det kanske inte direkt om samverkan men kyrkans bidrag är viktigt för eleverna socialt och för deras språkutveckling. Det civila samhället kommer ibland in i skolan och föreläser, t ex röda korset. Många organisationer har dock börjat ta betalt för sina besök (t ex

PRO) vilket gör det svårare att nyttja dem när ekonomin ser ut som den gör.

### 6.3 Sjulsmarks skola

Samverkar med idrottsföreningen i Alterdalen och Sjulsmark samt Svenska Kyrkan. Har samverkan vid idrottslektioner, skidtävlingar, friluftsdagar, underhåll/nyttjande av fotbollsplaner/isbanor, påskvandringar, religionskunskap och skapande verksamhet.

### 6.4 Solanderskolan

Samverkar med Svenska kyrkan, Öjeby innebandy, Hörselskadades riksförbund (HRF), Solanderskolans Skol IF. Exempel på samverkan är besök av kyrkan, Öjeby innebandy ordnar innebandyträning i anslutning till skoldagen, personal från Hörselklasserna besöker HRF samt Skol IF arrangerar olika evenemang på skoltid.

### 6.5 Björklunda RO

Samverkar med Skol- IF och Öjebyns idrottsförening vid friluftsdagar och aktiviteter efter skolans slut. Skulle kunna utvecklas inom kulturförening, skapande verksamhet samt dans.

### 6.6 Hortlax skola

Har samverkan med kyrkan i Hortlax. 2-3 personer kommer till oss och finns i vår elevcaferia under lunchtid en gång/vecka (för samtal och pyssel).

### 6.7 Christinaskolan

För närvarande är den enda organisation som vi har samverkan med kyrkan, i viss utsträckning. Kyrkan kan ingå i klassarbeten kring etik och moral, samt attityd- och värderingsfrågor. Vi har tidigare haft samarbete via idrottslyftet med Piteå IF fotboll och hockey. Detta samarbete ser vi även kan komma att återupptas och utvecklas på sikt.

### 6.8 Infjärdens RO

Försöker sammanfatta, men misstänker att det sker ett samarbete som många gånger



tas för givet som man inte tänker på är samarbete. Kyrkan (Krik, föreläsning samarbetsövningar, Krisgruppen), lokaler i kyrkan, ISK, biblioteket, stället, klätterklubben, Piteå summergames. Personer i skolan (krik), temadagar med föreläsningar och gruppövningar. replokaler för musik, samverkan om elever, aktiviteter för rörelse, hyr ut för boende, läsgrupp, Infjärdens SK skulle vi kunna utveckla arbetet mer med, det skulle vi nog med de flesta egentligen.

### **6.9 Böle/Svensbyn RO**

Samverkan med Svensby SK, EFS föreningen Svensbyn, Svensby Hembygds förening och Svenska kyrkan (Piteå församling). Sportklubben ordnar våra skidspår och spolar skridskobanan. De hyr också skolans idrottslokal kvällstid. Vi har avslutningar och Lucia firande i EFS lokal Bönhuset. Personal från Piteå församling besöker förskole klassen för etiska samtal och sång samlingar. ÅK.1-3 inbjuds till Infjärdens kyrkan/Öjeby kyrka för jul och påsk drama. Tillsammans med Svensby hembygdsförening och skolans personal anordnas temadagar på hembygdsområdet. Då förekommer många olika aktiviteter ex. drama, olika försök, prova på att arbeta i kvarnen, smedjan baka i bagarstugan mm. Vi har även tema dagar med miljötema där barnen får pröva på och genomföra olika experiment. Fritidsbarnen besökte också Liden före jul och fick uppleva smedjan samt julpyssla där. Vi skulle kunna utveckla samverkan med Svensby Hembygdsförening att exempelvis har flera kontakter med dem vid flera tillfällen under året. Att utöka och tillvarata den kompetens som finns inom scoutrörelsen i Infjärdens (EFS scouter). Att använda den kommande äventyrs/upplevelse stigen på Lindbäckens stadion.

### **6.10 Norrmalmskolan**

Vi har ingen fast regelbunden samverkan, vi har haft idrottslyftet med Piteå IF.

Planer på samverkan med andra idrottsföreningar finns.

Porsnässkolan samverkar med Kyrkan som har rast verksamhet ett tillfälle/vecka

### **6.11 Rosviks skola**

Samverkar med Rosviks IK med friluftsdagar och Svenska kyrkan med i religionsundervisning. Upplever att det är tillräckligt mycket samverkan med civilsamhället.

### **6.12 Munksunds RO**

Samverkar med Kyrkan och Konsthallen. Har julvandring (Jesu födelse), Påskvandring (Jesus på korset), Konsthallen tekniker och prat om konst.

### **6.13 Backgårds RO**

Samverkar med Svenska Kyrkan, Friends, Kopparnäs/Bertnäs byaförening, Norrfjärdens idrottsförening, PRO. Påsk och julvandringar, lån av lokaler, Lussar för PRO och äldreboendet, idrottsföreningen kommer och fixar skidspår, berättelser/teater. Skulle kunna utveckla samverkan med PRO.

## **7. Fastighet och service**

Inom kosten sker samverkan med elever/pensionärer kring matsedel/ kost. Inför livsmedelsupphandlingar bjuds alla gäst kategorier in till en gigantisk provsmakning.

## **8. Kommunledningskontoret**

### **8.1 Pensionärsråd (KF beslut)**

Pensionärsrådet är ett samrådsorgan som ligger under kommunstyrelsen och består av representanter från kommunstyrelsen, socialnämnden, teknik- och servicenämnden samt representanter från pensionärsorganisationerna. Här informeras och förs dialog om frågor som rör pensionärers intresseområden.





### **8.2 Handikappråd (KF beslut)**

Handikapprådet, som är ett samrådsorgan, består av representanter från olika kommunala nämnder samt ledamöter från olika handikapporganisationer. Här informeras och förs dialog om frågor som rör funktionshindrades intresseområden

### **8.3 Samverkan för tillgänglighet (KF beslut)**

Strategisk samverkan sker inom Handikapprådet. Där finns representanter för kommunstyrelsen, socialnämnden, barn- och utbildning, teknik- och servicenämnden, kultur och fritid, miljö- och bygg samt nämnden för arbetsmarknad- och vuxenutbildning. Syftet är inflytande, initiera frågor, opinionsbildning och kunskapsspridning.

Operativ samverkan sker tillsammans med handikappförbundet HSO. Enligt ett avtal som kommunfullmäktige beslutat om ska HSO fungera som samordnare och remissinstans i frågor som rör samhällsplanering och tillgänglighet. Vid möten ska representanter för organisationer och tjänstemän delta.

### **8.4 Förebyggande råd (KF beslut)**

Det kommunala förebyggande rådet startade 2008. Rådet är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för organisationer som arbetar med förebyggande arbete eller stödorganisationer och kommunala nämnder. Rådet arbetar för att förebygga risker för socialt utsatta grupper eller individer, förhindra skadeverkningar av missbruk, minska fördomar och stödjande våldutsatta kvinnor och deras barn.

### **8.5 Landsbygdspolitiskt råd (KF beslut)**

Landsbygdspolitiska rådet - LPR - är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för organisationer som arbetar med landsbygdsutveckling och kommunala

nämnder. LPR har som ändamål att främja utveckling av landsbygden till förmån för medborgare och utveckla samarbete och dialogen inom byarna och mellan byarna och kommunen.

### **8.6 Piteå Byaforum**

Ett kommunövergripande byanätverk som kallar sig för Piteå Byaforum. Deras syfte är att verka som opinionsbildare i landsbygdsfrågor genom att fungera som samtalspartner till kommun, myndigheter och organisationer mfl.

- Underlätta dialogen mellan Piteå kommun och de sex landsbygdsområdena.
- Driva frågor som berör byarnas gemensamma intressen.
- Med hjälp av media belysa aktuella landsbygdsfrågor.
- Understödja sin representant i Norrbotten Bygderåd.

En viktig faktor för att Piteå ByaForum ska fylla sin funktion, är att alla byar tar ansvar för att lyfta fram frågeställningar som de anser berör fler byar än sin egen. Enklast sker det genom respektive kontaktperson i ByaForum.

### **8.7 Trygghetsvandringar**

Trygghetsvandringar är en metod för att skapa en bättre och tryggare närmiljö men kan också användas för att undersöka hur människor använder och trivs i sin närmiljö. Folkhälsorådet är styrgrupp för lokala PiteBrå som trygghetsvandringar är knutet till. Gruppen som ska arbeta med trygghetsvandringarna består av fem permanenta deltagare från kommunala förvaltningar. De fem som ingår som ”bas” i Piteås trygghetsvandringar är alltid inbjudna samt polisen. Boende och andra som arbetar i området. Deltagare i vandringen föreslås av samordnare i samråd med ”basgruppen”

### **8.8 Sponsring**

Den sponsrade ska bedriva samhällsnyttig verksamhet och den sponsrade



verksamheten, aktiviteten eller evenemanget ska vara tillväxtfrämjande. Det ska vara positivt för kommunen att kopplas samman med den sponsrade och den verksamhet, aktivitet eller evenemang som sponsringen avser. Kommunen sponsrar inte enskilda personer eller företag utan sponsringen riktar sig till föreningar eller specifika evenemang/arrangemang som anordnas.

### **8.9 Vardagskväll i Vardagsrummet**

Andra onsdagen i varje månad kl 19 är det Vardagskväll i Vardagsrummet. Seminarier där nationellt känd gäst med Piteå anknytning bjuds in för ett samtal och efterföljande mingel.

### **8.10 Landsbygdsutveckling**

Landsbygdsutvecklare anställd i kommunen med nära kontakt och dialog med företag och bygdeföreningar på landsbygden. Regelbundet genomförs byagrups/föreningsmöten och även olika typer av öppna möten. Även stöd och hjälp vid genomförande av olika aktiviteter. Utvecklingspeng, Bygdemedel och Projektstöd via landsbygdsprogrammet är ex på stöd.

### **8.11 Byapeng**

Lokala utvecklingsgrupper, eller motsvarande på Piteå landsbygd har möjlighet att varje år söka byapeng. Med lokal utvecklingsgrupp menas förening eller organisation som har som syfte att utveckla sin by eller bygd. Syftet med stödet är att bidra till förbättrade villkor för försörjning och boende på landsbygden, samt att öka det lokala inflytandet och engagemanget och stimulera till samverkan för landsbygdsutveckling.

### **8.12 Årets by**

Varje år utser Landsbygdspolitiska rådet "Årets by". Förutom äran får vinnarna även 15 000 kronor och utses till Piteå kommuns kandidat i korandet av Årets by i Norrbotten.

### **8.13 LEADER-stöd**

Leadermetoden gör det möjligt för invånare och företag på landsbygden att arbeta med lokal landsbygdsutveckling tillsammans med den offentliga sektorn i samhället. Syftet är att med stöd av lokal kunskap och lokalt engagemang uppnå målsättningarna för utveckling av landsbygden.

### **8.14 Byacentrumsutveckling**

Som ett led i utvecklingsarbetet av Piteå landsbygd har kommunen avsatt medel för att förstärka centrum i byarna i Piteå Kommun. Målet är att med tydligare byacentrum verka för en positiv utveckling av landsbygden med avseende på näringsliv och boendemiljö.

## **9. Kultur och fritid**

Kultur och fritid har dagligen kontakt med ideella föreningar och organisationer för dialog, rådgivning och stöd. Dessutom hanterar förvaltningen utbetalning av bidrag i olika former till föreningar och studieförbund. Det finns närmare 300 registrerade föreningar/studieförbund inom Kultur och fritids verksamhetsområde som får stöd/bidrag från Piteå kommun.

- Fiskeföreningar (14)
- Handikappföreningar (15)
- Idrottsföreningar (73)
- Kulturföreningar (32)
- Landsbygdsföreningar (43)
- Nykterhetsföreningar (5)
- Pensionärsföreningar (4)
- Politiska föreningar (12)
- Religiösa föreningar (27)
- Scoutföreningar (1)
- Studieförbund (9)
- Övriga föreningar (46)

### **9.1 Framtid Pite**

Framtid Pite är ett samarbete mellan Kultur och fritid, Pite Energi, Sparbanken nord, Piteå tidningen och föreningslivet. Projektet startade under 2011 och syftar till



att utveckla idrottsrörelsen för framtida bredd- och elitverksamhet. Inom ramen för projektet erbjuds nätverksträffar, föreläsningar, kompetensutveckling, inspiration och stöd till deltagande föreningar. Ett 30-tal föreningar deltar.

### **9.2 Föreningservice**

Som stöd och hjälp till föreningslivet finns föreningservice som drivs med kommunalt stöd och intäkter på utförda uppdrag åt föreningarna. Medlemskap beviljas alla ideella föreningar.

### **9.3 Föreningsdrivna anläggningar**

Kultur och fritid har tecknat avtal med ett flertal föreningar för drift av olika typer av anläggningar. Avtalen är utformade på olika sätt beroenden på anläggning och verksamhet. Det kan vara allt från totaldrift till tillsyns avtal. Exempel på anläggningar är Bowlinghallen, Ridstallet, Lindbäcksstadion, Fotbollshallen, Nolia friidrott och ishall.

### **9.4 Kommunala badplatser**

Kommunen har inte längre någon egen drift av badplatser. Det finns 17 badplatser som byaföreningar eller motsvarande har sköteselavtal med kommunen för att driva. Kommunen står för kostnaden av badvattenprover som är ca 2 400 kr/badplats och år.

### **9.5 Mötesplatser**

Kultur och fritid i samarbete med kyrkan, skolan och föreningslivet har skapat mötesplatser för barn och unga i anslutning till sporthallarna i Hortlax och Norrfjärden. Kultur och fritid anordnar en mötesplats för personer med funktionsnedsättning, Kickis Café, som är öppet en dag i veckan. Verksamheten bedrivs i Christinaskolans elevcafé.

### **9.6 PUFF**

Piteås unga finner formen (PUFF) erbjuder gratis träning för barn och unga i samarbete med lokala friskvårdsaktörer

och föreningslivet i Piteå. Kultur och fritid står för marknadsföring och visst bidrag.

### **9.7 Pitebor på stan**

Pitebor på stan är ett samarbete mellan Piteå kommun, Polismyndigheten i Norrbotten, Pitebo AB och föreningslivet i Piteå. Mot ersättning nattvandrare föreningar i Piteå för att skapa tryggare miljöer. Genomfördes första gången 2011 under 11 helger och fortsätter kommande sommar. Som ersättning får föreningarna ett bidrag på 5000 kronor som utgår som föreningsbidrag. Huvudsponsor är bostadsbolaget PiteBo som bidrar med hela föreningsbidraget.

### **9.8 Samverkan med kulturföreningar**

Allmänskultur har uppdraget att genom rådgivning, stöd och bidrag samverka med kulturföreningar och andra engagerade intressenter inom kulturområdet. Årligen sammanställs det kulturutbud som genomförs av arrangerande föreningar samt övriga arrangörer som verkar genom kommunala medel och marknadsförs via kommunen. Kultursekreteraren har regelbunden kontakt med arrangerande föreningar, organisationer och kulturarbetare samt årliga träffar med övriga kulturföreningar.

### **9.9 Kulturplanen**

I Norrbottens Kulturplan har länets kulturverksamhet kartlagts. Här beskrivs utvecklingsområden och prioriteringar omfattande tre år. Kulturplanen är en förutsättning för Norrbotten att ingå i den Kultursamverkansmodell som gäller från 1 januari 2011. Den har tagits fram i samarbete mellan kommunerna och landstinget. Tjänstemän, politiker, enskilda kulturarbetare, kulturföreningar och organisationer har getts möjlighet till delaktighet vid framtagning av planen. Med Kulturplanen för Norrbotten skapas en bas för de regionala besluten när statens ekonomiska stöd till länets kulturverksamhet ska fördelas.



### **9.10 Skärgårdsråd**

Skärgårdsrådet är sammansatt av medlemmar som representerar föreningar, organisationer och småföretagare med skärgårdsintresse samt tjänstemän från kommunen som antingen aktivt arbetar i skärgården eller med ansvar för dessa frågor. Syftet är att bidra med synpunkter på prioriteringarna för de investeringsinsatser som kommunen avser genomföra i skärgården samt vara en kontaktyta för alla kommuninvånare med skärgårdsintresse och också en kontaktyta för kommunen gentemot skärgårdsintresserade. Skärgårdsrådet kan även komma med idéer och förslag som bidrar till att utveckla skärgården. Rådet har inte en beslutande funktion.

### **9.11 Lekparksutveckling**

Under en 5-års period kommer ett antal lekplatser i kommunen att rustas upp och utvecklas utifrån lekplansplanen. Utgångspunkterna i utvecklingsplanen är tillgänglighet, barnens behov och utbudet samt kvaliteten på motsvarande service i området. Arbetet sker i nära dialog med barn på skolor i anslutning till respektive lekpark. Barnen får rita och komma med önskemål om hur de vill utforma sin lekpark. Lekparker på Klubbgården, Hortlax, Rosvik och Svartudden är de som utvecklats hittills.

### **9.12 Aktivitetsbidrag till föreningar**

Kommunalt aktivitetsbidrag till idrottsförening ansluten till Riksidrottsförbundet. Bidraget avser att stödja föreningsaktiviteter i åldersgruppen 7-20 år med 27 kr/sammankomst och 2 kr per deltagare. Kommunalt aktivitetsbidrag till idrottsförening inte ansluten till Riksidrottsförbundet (RF). Bidraget avser att stödja föreningsaktiviteter i åldersgruppen 7-20 år. För deltagare och ledare inom handikappverksamhet finns ingen övre åldersgräns. För grupp med 5-14 deltagare/sammankomst 47 kr, grupp

med 15-25 deltagare/sammankomst 57 kr, grupp med 26- deltagare/sammankomst 67 kr. Aktiviteten ska omfatta minst 60 minuter. Bidrag ges en gång per dag och grupp oavsett antalet deltagare och aktivitetens längd.

*2011 fick 72 föreningar bidrag, totalt 957 000 kr. Det genomfördes 31 172 sammankomster.*

### **9.13 Påse pengar projekt (PÅPP)**

PÅPP är en pott pengar avsedd att stimulera ungas egna initiativ. Alla unga mellan 13-20 år kan söka stöd från PÅPP till verksamheter som inte kan betecknas som ordinarie föreningsverksamhet.

*Under 2011 utbetalades totalt 724 000 kr.*

### **9.14 Driftbidrag föreningsanläggningar och allmänna samlingslokaler**

Bidrag I ges för den del av anläggning/lokal där förening bedriver egen barn- och ungdomsverksamhet. Verksamheten ska omfatta minst 20 godkända sammankomster som kommunalt aktivitetsbidrag getts till, under föregående år. Bidrag II ges för hel idrottsanläggning eller del av den som är öppen och används av allmänheten.

Bidraget ges för värmestugor, ishockeybanor, fotbollsplaner (11-manna), tennisbanor, elljusspår, minigolfbanor, isbanor, dagsljusspår, skoterleder samt båtbyggor, öppna för allmänheten.

*Under 2011 utbetalades 5 274 000 kr (inkl ridklubben) i detta ingår föreningstaxan.*

### **9.15 Förhöjt bidrag för föreningar med hög nyttjandegrad av egen anläggning**

De föreningar som beviljats kommunalt aktivitetsbidrag för minst 300 redovisade och godkända sammankomster på egen anläggning under föregående redovisningsår får ett förhöjt bidrag, som motsvarar max 20 procent av det beviljade bidrag I för skötsel och underhåll. De föreningar som beviljats kommunalt aktivitetsbidrag för minst 600 redovisade



och godkända sammankomster på egen anläggning under föregående redovisningsår får ett förhöjt bidrag, som motsvarar max 40 procent av det beviljade bidrag 1 för skötsel och underhåll.

*Under 2011 utbetalades totalt 508 256 kr.*

### **9.16 Bidrag till investeringar i idrottsanläggningar**

Bidraget avser att ekonomiskt stödja förbättringar och upprätthållande av standard i föreningars egna anläggningar och lokaler. *Budget 2011 var 951 000 kr.*

### **9.17 Bidrag till anläggningar och lokaler på landsbygden**

Den politiska nämnden kan inom ramen för bidrag till gemensamma anläggningar och lokaler på landsbygden bevilja stöd för upprustning, handikappanpassning och miljöanpassning av gemensamma anläggningar och föreningsägda lokaler. Upprustningsbidraget kan ges med högst 50 procent av godkänd kostnad. Den egna insatsen skall vara minst 50 procent. *Budget 2011 var 265 000 kr.*

### **9.18 Driftbidrag till allmänna samlingslokaler**

Kultur- och fritidsnämnden kan lämna ekonomiskt stöd för drift av samlingslokal. Samlingslokalernas uppgift är att ge plats för en fri debatt och för ett obundet förenings- och kulturliv. Detta betyder att lokalerna måste vara tillgängliga för alla. Stöd kan beviljas för täckande av del av driftunderskott för allmän samlingslokal som uppförts eller upprustats med stöd av statligt och kommunalt anordningsbidrag. *Under 2011 utbetalades 1 128 000 kr till 33 föreningar.*

### **9.19 Hyresbidrag**

Bidraget ges för förhyrd lokal som är nödvändig för föreningens barn- och ungdomsverksamhet. Bidraget ges till förening som under närmast föregående redovisningsår beviljats kommunalt aktivitetsbidrag för minst 20

sammankomster. Undantag från detta ges för nybildad föreningens andra verksamhetsår. *Utbetalt 2011 till 17 föreningar, totalt 249 000 kr.*

### **9.20 Föreningstaxa**

Föreningstaxa fastställs av kultur- och fritidsnämnden och gäller för verksamhet som följer regler för kommunalt aktivitetsbidrag. *För 2011 uppgick den till 633 300 kr.*

### **9.21 Fördelningsprinciper av lokaler**

En strävan är att genom lokalbokningen förmedla och hyra ut lokaler/anläggningar till föreningar, organisationer och övriga utifrån den politiska nämndens mål och riktlinjer.

### **9.22 Utvecklingsbidrag**

Bidraget avser stödja utveckling av föreningsverksamheten såväl den interna som externa. Bidrag kan även beviljas för konsulentstöd ex. i samband med olika projekt och för åtgärder via Föreningsservice. *Budget 2011 var 158 000 kr.*

### **9.23 Ledarutbildningsbidrag**

Bidraget avser att stimulera föreningens ungdomsledare till kompetenshöjning och därmed utveckla verksamhet för åldersgruppen 7 – 20 år. Bidraget ska ge föreningen möjlighet till utbildning av blivande ledare och fortbildning av aktiva ledare. *För 2011 fick 23 föreningar bidrag för 427 kursdagar, totalt 138 000 kr.*

### **9.24 Kommunalt lönebidrag**

Bidrag avser täcka en del av föreningens lönekostnader för anställda med statligt lönebidrag. *För 2011 var det 57 föreningar, totalt 2 020 500 kr.*

### **9.25 Kommunalt stöd till fritidsfiske**

Bidraget omfattar två delar. Skötsel/drift av anläggning och långsiktiga åtgärder. Syftet med bidraget är att stödja fiskevårdsarbete som riktar sig mot långsiktiga och ekologiskt riktiga åtgärder



där så många som möjligt ska ges möjlighet till bra fiske, fin rekreation och trevliga naturupplevelser. Åtgärder ska avse vatten där fisket är upplåtet till allmänheten eller är fritt och där fiskevårdsföreningarna har ett avtal om arrende- eller nyttjanderätt till de fiskevatten där åtgärden är aktuell. *För 2011 fick 13 föreningar stöd, totalt 155 000 kr.*

### **9.26 Bidrag till kulturverksamhet**

Grundbidrag kan beviljas till kulturförening inom Piteå kommun för verksamhet som bedrivs ideellt i grupp och resulterar till offentliga kulturarrangemang, program eller framträdanden i kommunen med max 4 000 kronor/år. Årsbidrag kan beviljas till kulturförening inom Piteå kommun som i sin huvudsakliga verksamhet arbetar med offentliga kulturarrangemang riktade till barn eller vuxna. *Årsbidrag fick 9 och Grundbidrag 20 föreningar 2011.*

Budget 2011 var 2 567 000 kr. I denna summa ingår hyreskostnad till Piteå museum till en summa av 429 000 kr samt stöd för museet för 48 000 kr. Därutöver betalar vi ett årligt stöd till Festspelen på 611 000 kr samt Norrbottens Kammarorkester omfattande 819 000 kr.

### **9.27 Förlustgaranti till enstaka offentliga kulturarrangemang**

Förlustgaranti kan beviljas:

- till registrerade föreningar och studieförbund i Piteå kommun
- för genomförande av offentligt, inträdesbelagt kulturarrangemang med 25 % av godkänd kostnad för vuxenarrangemang och 35 % av godkänd kostnad för barn- och ungdomsarrangemang.

### **9.28 Bidrag till studieförbund**

Framst ska resurserna användas för att nå ut till grupper som av olika skäl har begränsade möjligheter att delta i studier och kulturverksamhet. De kommunala

bidragen får inte användas till verksamhet med kommersiellt syfte. De resurser som kommunen ställer till förfogande ska främst användas för att nå ut och aktivera grupper som av olika skäl har begränsade möjligheter att delta i studier och kulturverksamhet. Basbidraget för det enskilda studieförbundet beräknas i förhållande till ett genomsnitt av den rapporterade verksamheten från de tre sista verksamhetsåren. Målgruppsbidraget omfördelas årligen i förhållande till i studietimmar redovisad verksamhet senast kända verksamhetsåret.

Utvecklingsbidraget för det enskilda studieförbundet beräknas på det totala kommunala bidraget som studieförbundet fått föregående verksamhetsår.

*Budget för 2011 var 1 931 000 kr.*

### **9.29 Stipendier**

Piteå Kommun utdelar årligen stipendium till en ungdomsledare samt en idrottsutövare att användas till vidareutbildning och studieresor. Stipendiebeloppet kan delas mellan flera kandidater. Stipendiet kan helt eller delvis reserveras för den händelse lämplig kandidat inte kunnat utses för visst år. *Stipendiesumma är fastställd till 15 000 kr/stipendium och år.*

Kultur- och fritidsnämnden i Piteå kommun ansvarar för utdelande av stipendier för att stödja och uppmuntra förtjänstfull verksamhet och utbildning inom kulturområden.

*Kulturstipendium 15 000 kr/år,  
kulturföreningen arbetarspelens  
hägglundsstipendium 10 000 kr/år,  
kulturpris 25 000 kr/år.*

## **10. Miljö och bygg**

Information och råd angående gällande lagstiftning till enskilda, föreningar, organisationer och företag. Föreläsningar och deltagande träffar för att informera i



olika frågor med partier, föreningar och organisationer.

### **10.1 Kulturmiljöarbetet**

Har samverkan med föreningslivet för informationsutbyte

### **10.2 Naturvårdsarbetet**

Har samverkan med enskilda gällande skötsel av naturreservat och samverkan med föreningslivet för informationsutbyte.

### **10.3 Prövningar**

Samverkan förekommer i olika typer av prövningar, t ex anmälan enligt miljöbalken och bygglov (grannehörande).

### **10.4 Samråd**

Samverkan i detaljplaner i form av utskick vid samråd till enskilda, organisationer, föreningar och företag. Samverkan med t ex HSO och andra vid upprättande av detaljplaner. Samverkan med olika intressenter vid upprättande av översiktsplaner.

### **10.5 Vattenförvaltningsarbete**

Representant från Miljö- och bygg deltar i vattenförvaltningsarbetet, fyra vattenråd, där Piteå har en representant bland olika vattenintressenter i varje vattenråd och dessutom administrerar ett av dessa. Finansiellt bidrag från Vattenmyndigheten och föreningar, enskilda och organisationer deltar.

## **11. Räddningstjänsten**

Samverkan genom det lokala rådet för krishantering, alla kommuner ålagda att ha enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och § 7, geografiskt områdesansvar. I denna grupp, som träffas två gånger per år, ingår; Polisen, Svenska kyrkan, SCA, Smurfit Kappa, landstinget, Pite energi, PIREVA, KKK och räddningstjänsten. Detta är dock en dynamisk grupp som kan komma att

utvecklas med flera aktörer, både från civilsamhället och andra myndigheter.

## **12. Socialtjänsten**

### **12.1 Föreningsbidrag**

Länsföreningar erhåller anslag från länsmyndigheterna (i första hand från landstinget eller länsstyrelsen). Undantagsvis kan kompletterande bidrag beviljas från socialnämnden om det kan anses motiverat ur verksamhetssynpunkt och direkt vänder sig speciellt till kommuninnevånare i Piteå. Regionala föreningar av olika slag kan förekomma där fler län och kommuner är inblandade. Eventuella bidrag till sådana föreningar ska vara motiverade ur verksamhetssynpunkt och endast avse den del av verksamheten som omfattar kommuninnevånare i Piteå.

Lokala föreningar i Piteå erhåller bidrag i enlighet med de riktlinjer som finns, i vissa fall finns medlemmar i lokala föreningar som bor i andra kommuner. Bidraget kan då reduceras i relation till förhållandet Piteåbor - andra kommuninnevånare. Organisationen ska ha varit verksam under minst tolv månader inom Piteå kommun. Föreningen ska ha antagna stadgar och minst tio medlemmar som betalt medlemsavgift föregående verksamhetsår. Föreningen ska ha en tydlig socialpolitisk inriktning på sin verksamhet. Föreningens inriktning ska ha positiv betydelse för socialnämndens verksamhet. Föreningens verksamhet ska inrymmas inom målgruppen för Kommunala handikapprådet, Kommunala Pensionärsrådet eller Kommunala förebygganderådet. Bidrag lämnas med ett belopp per förening och ett belopp grundat på medlemsantal. *Stöd och omsorg ca 25 föreningar bidrag, drygt 765 000 kr. Äldreomsorgen fick 17 föreningar bidrag, totalt 138 300 kr.*



### **12.2 Samvaron**

Frivilligcentralen Samvaron bedriver sin verksamhet i gamla Västerbos lokaler. Samvaron riktar sin verksamhet mot pensionärer i Piteå kommun och ska bedrivas tillsammans med frivilliga personer, organisationer och föreningar. Dessutom finns centraler i Roknäs, Hortlax, Norrfjärden, Öjebyn och Rosvik. En arbetsgrupp med Röda korset, Svenska kyrkan, PRO, SPF, SPRF och Seniorklubben träffas 4 gånger/år och diskuterar aktiviteter på Samvaron. Föreningar och organisationer nyttjar lokalen för olika cirklar, möten och sammankomster av olika slag. Volontärer finns i form av frivilliga som är här och hjälper till med allt vad det innebär att ha arrangemang. De håller även i cirklar med olika innehåll, typ trafik kunskap 65+, läsecirklar, friskvård och vi har även en liten servering där de tar emot nya och gamla besökare. Har provat på väntjänst men det var inte populärt bland de frivilliga. Därför hänvisas de till Röda Korset eller Svenska Kyrkan när det gäller sådant.

Samvaron har en årsbudget på 900 000 kronor för verksamheten, som är fördelas med ca 650 000 kronor till personal, ca 250 000 kronor till materialkostnader och till verksamheterna i Roknäs, Hortlax, Norrfjärden, Öjebyn och Rosvik. Dessutom finns en hyreskostnad på 557 000 kronor.

### **12.3 Anhörigstöd**

Projekt som pågår under 2011-2012 med projektledare på 50% anställd. Inom projektet sker samverkan med Svenska kyrkan. Tillsammans anordnas anhörigkvällar med olika teman. Dessutom ingår projektledaren i en referensgrupp kring kyrkans projekt Tillsammans. Följande föreningar är intresserade av ett samarbete om detta skulle utvecklas ytterligare; HSO (med dess aktiva

föreningar), IFS, Röda Korset, FAMY, Strokeföreningen. Dessutom kan samarbete ske med ex. Lions, studieförbund och övriga föreningar som kan kopplas till långvarig sjukdom, äldre människor och psykiska och fysiska funktionshinder.

### **12.4 Ernst träffpunkt**

Stöd och omsorg samarbetar med RSMH, riksföreningen Social och Mental Hälsa, en brukar- och anhörigorganisation. De driver träffpunkten Ernst, Storgatan 33 på uppdrag. Träffpunkten har öppet 6 tim/dag, vardagar, och är öppen för alla, men riktar sig främst till personer med psykisk ohälsa. Individ och familjeomsorgen Den organiserade samverkan vi har är med kvinnojouren och med kyrkan. I övrigt sker samverkan utifrån enskilda ärenden. Typ av samverkan är skyddat boende, stödinsatser och med kyrkan lägerverksamhet. Vi kan utveckla samverkan med brukarorganisationer som FMN (föräldrar mot narkotika), FUB, familjehemsföreningen och kyrkan.

### **12.5 Berggården**

Samarbetar med Svenska kyrkan, de besöker Berggården 1ggr/månad (gudstjänst). Dessutom har vi en privatperson som kommer till Berggården 1ggr/månad, vi bjuder på fika och hon har lite olika tema som hon samtalar om, vid varje besök. Vi bokar själva in underhållning av olika slag, ffa olika sångköror/musikunderhållning från pitebygden.

### **12.6 Munkberga**

Munkberga samverkar med kyrkan (Piteå församling och EFS) och ABF. Även förskolan besöker oss ibland- luciatåg, påskkäringar, sångstunder osv. Det är oftast olika musikevenemang ex. köror, musikanter och kyrklig verksamhet. Vi skulle kanske kunna samarbeta med någon idrottsförening ex. att de tränar i vår fina





trädgård så vi kan få ha lite rörelse att titta på.

### **12.7 Norrgården**

Samverkan med Norrfjärdens församling Kyrkan. De kommer till Norrgårdens vård- och omsorgsboende i stort sett varje torsdag eftermiddag året runt. De har musikstund/kortare predikan för de boende i samlingsalen. Ibland under sommaren har de även något som kallas ”sommarkyrkan” då ungdomar spelar och sjunger samt bjuder på fika. Detsamma gäller även vård och omsorgsboendet Rosågränd, men där kommer kyrkan en gång i månaden.

### **12.8 Hortlaxgården**

Samverkar med ABF och Vuxenskolan, kyrkan (Kustkyrkan, EFS). Högläsning, musikunderhållning eller annat arrangemang, gudstjänster. Det finns ju otroligt mycket att göra när det gäller att det ska hända något på våra äldreboenden och då är det väl egentligen bara tiden och fantasin som sätter gränser. Sen kan man ju fundera över vad föreningar klarar av. Vår erfarenhet när det gäller vissa är att de kanske inte har tiden, möjligheterna, människorna som behövs.

### **12.9 Hemtjänsten**

Hemtjänsten samverkar med Röda Korset i en verksamhet som kallas ”Besökstjänst”. Det är Röda Korset som håller i det och förmedlar intresserade volontärer som kan besöka våra gamla som bor i ordinärt boende men förlorat stora delar av sitt sociala nätverk. Hemtjänstens del är att informera och förmedla intresse.

### **12.10 Hemtjänsten Munksund**

Hemtjänsten Munksund samverkar med Furubergskyrkan och anordnar ”Ljusglimten” någon gång/år. Mat, fika och underhållning. Ser ett visst behov av vän/besöksverksamhet vilket vi fått information om sedan tidigare genom kyrkan. Fortsatta enklare aktiviteter för

samkväm/gemensamhet efterfrågas i samma anda som tidigare.

### **12.11 Dagverksamhet stöd och omsorg**

Samverkan med studieförbund i form av cirklar i alla dagverksamheterna. Typ av samverkan är musik, drama, massage, konst och högläsning.

### **12.12 SAVO**

Samverkar med ABF med studiecirklar olika teman efter intressen.

## **13. Teknik och Gatukontoret**

### **13.1 Trafiksäkerhetsgrupp (GTS-möten)**

Syfte är forum för dialog (utbyte av information och synpunkter) mellan TG och det civila samhället i trafiksäkerhetsfrågor. Träffarna sker fyra gånger per år, två på våren och två på hösten. Representanter:

- Handikapporganisationernas samarbetsorgan (HSO)
- Motormännen
- Motorförarnas helnykterhetsförbund (MHF)
- Sveriges trafikskolors riksförbund (STR)
- Piteå kommun, Teknik- och gatukontoret (sammankallande, ordförande och sekreterare) och Barn- och utbildningsförvaltningen
- Polisen

### **13.2 Enskilda vägar**

Kommunen lämnar bidrag enligt fastställda kommunala bidragsnormer till vissa vägföreningar (kan vara föreningar eller enskilda personer som uppfyller dessa normer) för drift- och underhåll av dessa vägar. Bidragen som delas ut uppkommer till ca 1,1 miljoner kr per år. Syftet är att vägarna ska hållas öppna för trafik.



## 14. Sammanfattning

Kartläggningen är inte komplett utan mer en överskådlig bild av den samverkan som sker mellan Piteå kommun och civilsamhället. Anledningen är att gränsdragningen är flytande och det råder otydlighet kring begreppet civilsamhället och vad samverkan innebär. I många fall är inte samverkan formaliserad utan sker spontant och bygger på personliga kontakter. Helt klart är dock att det sker en omfattande samverkan mellan de flesta av kommunens verksamheter och civilsamhället.

Piteå kommuns samverkan med civilsamhället sker dagligen i allt från ideellt frivilligt arbete i verksamheter som skola och äldreboende till föreningsdrivna verksamheter och anläggningar. Flera uttrycker dock att samverkan borde kunna utvecklas ytterligare. Redan idag är stödformerna omfattande både med ekonomiskt och personellt stöd men frågan är om stödet är utformat på ett optimalt sätt? Samverkansformerna känns röriga och otydliga. De bygger mycket på personlig kännedom, enskilda personer både inom kommunen och föreningslivet samt tradition.

Det civila samhället har stor betydelse för samhällets utveckling och en viktig del är att belysa detta. Civilsamhället är en central del i demokratin och genom att göra människor delaktiga stärks deras förutsättningar att bidra till samhällsutveckling och välfärd. Det ideella engagemanget är stort men skillnader ses inom åldersgrupper, kön, utbildningsnivå och inkomst. Kvinnor vill i dubbelt så hög grad som män påverka samhället medan män framförallt vill bidra till organisationen.

Mer än hälften av den vuxna befolkningen arbetar ideellt. Det gör svenskarna till

exceptionellt aktiva i ett internationellt perspektiv. Det är bara i USA, Norge och Holland som man kan finna ett lika stort frivilligarbete som i Sverige. Trots att Internet och sociala medier skapat nya samhällsstrukturer, så är det svenska ideella arbetet och den svenska folkrörelsetraditionen påfallande stabil.

## 15. Förslag på åtgärder

- Synliggöra Civilsamhällets viktiga roll.
- Principer för samverkan med civilsamhället kan ingå i kommunens policy för samverkan som är under framtagning.
- Tydliggöra begreppsdefinitioner så att alla talar om samma sak.
- Civilsamhället ett sammanhållet område där ansvaret regleras i reglementet.
- Brukardialogen behöver struktureras och tydliggöras på förvaltningsnivå.
- Översyn av bidragsnormer för att få mer likriktat inom olika verksamheter.
- Utredda möjligheten att skapa en Föreningsbyrå/Föreningslots där allt stöd till föreningslivet samlas. Oavsett om det är en idrotts-, hembygds-, fiskepensionärs-, handikapp-, väg- eller annan förening/organisation så är det en ingång till stöd, bidrag och service.